

Projektmaterial

DIGITAL PORTFOLIO FÖR DOKUMENTATION OCH
PRESENTATION.

Viskadalens folkhögskola

Digital portfolio för dokumentation och presentation.

**Rapport från ett ITiS-projekt med arbetslag 5
på Viskadalens Folkhögskola.**

Lena Persson och Bo Scharping Hösten 2002

Handledare: Åse Marie Olsson

Sammanfattning av Itis-projektet: Digital portfolio

Arbetslag 5 Viskadalens folkhögskola HT 2002

Vad händer i den kreativa processen på en folkhögskola med en grupp vuxenstuderande om man får tillgång till datorer? Det är vad vi velat studera i vårt projekt på Viskadalens folkhögskola.

Kan man på en estetisk linje på folkhögskola använda datorn som ett verktyg i den egna dokumentationen för att skapa ett underlag för reflektion och personliga insikter?

Svaret är definitivt: Ja.

Utifrån att ha lärt sig att hantera en digital portfolio skapar eleverna olika presentationer av sina egna material.

Det teoretiska ämnet kulturhistoria använder sig av samma teknik. Eleverna arbetar med att göra sitt personliga kulturhistoriska material för att redovisa det via bildspel. Projektet sträcker sig över hela läsåret och därför redovisas här en delrapport hur långt vi kommit i november 2002.

Hos eleverna har vi kunnat konstatera en initial tröskel då det gäller dator teknik för de ovana. Sedan har det lossnat. Själva har vi blivit bättre på teknik, ser datorn som mer naturlig i undervisning samt samarbetar mycket mer än tidigare.

Innehållsförteckning

Bakgrund	sid. 2
Projektets mål	sid. 2
Projektets syfte och innehåll	sid. 3
Projektets tidsplan	sid. 3
Analys och diskussion	sid. 4
Utvärdering	sid. 5
Källförteckning	sid. 6

Bakgrund:

Projektet genomfördes på **Viskadalens folkhögskola**. Skolan är en av landets 147 folkhögskolor och drivs av arbetarrörelsen i Västsverige. Skolan vänder sig till vuxna elever från 18 år och uppåt. På grund av huvudmannen har skolan huvudsakligen en samhällvetenskaplig inriktning. Dock finns sedan förra läsåret även en estetisk linje.

Elevgruppen som ingått i projektet studerar på **Skaparlustlinjen**, skolans ettåriga estetiska linje.

Kursen är relativt nystartad och körs nu för andra året.

Ur kursens målsättning:

Kursen ska ge *ett brett spektrum av material och tekniker i prova-på form*.

Vi låter materialen inspireras av varandra och arbetar därför *gränsöverskridande*

Deltagarna ska kunna få möjlighet

- att hitta det kreativa flödet och utvecklas som individ. Att utforska olika material för att bli medveten om sina egna resurser och kunna utveckla dem vidare.
- att skapa en större förståelse för andra personer och gruppens gemensamma utveckling och för en förståelse för det omgivande samhället
- att hitta metoder och fördjupa kunskaper för fortsatt arbete med skapande uttryck inom ny eller sin ursprungliga arbetsituation.

Gruppen som ingått i projektet har bestått av 12 elever med en ålderssammansättning som spänner mellan 20 och 50 år.

Det är 10 kvinnor och 2 män och alla har skilda erfarenheter, både då det gäller livs- och arbetslivserfarenhet och datavana. Där finns både den som har gått det treåriga gymnasieprogrammet, Grafisk design, och den eleven som knappt öppnat en dator innan nu. I gruppen ingår också en stipendiat från Kroatien. Hon har en arkitektexamen bakom sig och läser svenska på universitetsnivå och befinner sig på vår skola för att lära sig mer om svenska språket och vår kultur.

Detta innebär att eleverna har valt att lägga sina projekt på olika plan.

Arbetslaget har bestått av **Lena Persson**, drama- och symbolpedagog, huvudansvarig för linjen med undervisning i de skapande ämnena tillsammans med en konstnär. **Bo Scharping**, lärare, som undervisar i Kulturhistoria, samhällskunskap och språk, är också kursföreståndare på skolan med huvudansvar för skolans allmänna linjer. I detta projekt har bara Lena och Bo ingått. Malena Karlsson, konstnär, är naturligtvis informerad och stöttar eleverna där så behövs.

Projektets mål:

Elevernas mål (enligt vår uppfattning)

- Eleverna ska dokumentera och reflektera över sitt arbete i en digital portfolio.
- Lära sig hantera digitalkameran.
- Lära sig om bildhantering och bildformat i Photoshop.
- Lära sig bildspelsteknik i Powerpoint.

- Dokumentera sina presentationer på CD.
- Sammanställa ett kulturhistoriskt material och redovisa via storbildsprojektor.

Arbetslagets mål:

- Vi ska också lära oss ovanstående teknik.
- Finna ett nytt sätt att knyta samman de skapande ämnena med det teoretiska ämnet.
- Öka våra elevers motivation för dokumentation och reflektion.

Med detta projekt har vi velat uppnå att linjen och eleverna får chans att utveckla ännu ett redskap för det kreativa och konstnärliga skapandet. Datorn har här varit ett redskap för att synliggöra den egna utvecklingen och också nå ut med den för en intresserad publik.

Projektets syfte och innehåll:

Tanken med projektet har varit att få eleverna att på ett naturligt sätt att arbeta med en egen digital portfolio. I den har skett dokumentation av alster och tillvägagångssätt. Målningar både egna och andras har scannats eller fotograferats med digitalkamera och förts in i portfolion. Skulpturer, dramaövningar, rörelse och gestaltningar har också fotograferats. Till detta fogas reflektioner över arbetets karaktär och personliga insikter.

Detta ligger sedan till grund för den utvärdering eleverna gör efter läsårets slut. Vad har hänt i min personliga utveckling? Hur arbetar jag vidare?

Materialet ska också utgöra en grund för den presentation som eleverna kan göra av sig själva för att söka vidare till t. ex konstutbildningar. Presentationen kan ske via ett bildspel.

Kunskapen i att använda datorn som ett verktyg har även använts i det teoretiska ämnet "Kulturhistoria" som kompletterar de praktiska skapande ämnena på linjen.

Eleverna har sammanställt sitt egna kulturhistoriska material kronologiskt. De har själva efter Bos teoretiska genomgångar av de olika epokerna valt de bilder de tycker speglar respektive epok samt satt egen text till bilderna. På så sätt har var och en skapat sin egen kulturhistoria. De ska även göra redovisningar av egna fördjupningsarbeten via storbildsprojektor i Powerpoint under vårterminen.

Tidsplan för projektet

Projektet startade i början av höstterminen 2002. Då började det grundläggande arbetet med att dokumentera, reflektera och lära sig tekniken. Projektet är planerat att spänna över hela läsåret för att medverka till att våra syften uppnås. Därför är vid examinationstillfället i november vårt projekt inte slutfört utan vi har som målsättning att eleverna ska fokusera under vårterminen 2003 på arbetet i Kulturhistorian. Den slutliga utvärderingen och även en del bildspelspresentationer blir aktuella då.

Analys och diskussion:

Problem under projektets gång, gjorda observationer.

Vi brukar på folkhögskola tala om att våra elever har olika bildningsprojekt. Följande projekt kan då urskiljas:

- Behörighet
- Personlighetsutveckling
- Livsstil
- Tvång från omgivningen

Vi har kunnat konstatera att alla bildningsprojekt finns representerade i vår grupp. Detta är ganska rimligt med tanke på åldersspridningen.

Som vi nämnde inledningsvis varierade datorkunskaperna väldigt inom gruppen. Det kändes därför nödvändigt att lägga in möjlighet för eleverna till 2 datalektioner/vecka på måndagar. Både Lena Persson och Bo Scharping fungerade några gånger som resurspersoner och tog ibland hjälp av skolans dataansvarige Per Lindberg. Tonvikten kom att läggas på knapptryckeri och att lära sig hantera Portfolio. De äldre upplevde inledningsvis datorerna snarare som tekniska hinder än som hjälpmedel. Det gällde att knäcka koden och ta sig över tröskeln. Första gången eleverna letade bilder till kulturhistorien, avsnittet om renjägararkulturerna och flodkulturerna hördes bl. a följande kommentar: Om jag bara haft en bok, en kopieringsapparat, en sax och klister hade jag varit färdig för länge sedan. Att leta efter bilder på nätet, komprimera dessa där det behövdes, spara ner dem och lägga dem i portfoliomappen för kulturhistoria, upplevdes som svårt och besvärligt. Det var inte bara datorn som upplevdes om krånglig utan även digitalkameran. Hur tömmer man en sådan och lägger in bilderna i datorn? Är det vettigt att de som kan det, enbart är Annette Malmberg, kontorist på expeditionen samt Per Lindberg, IT-ansvarig? Detta var något vi fick ta tag i och sprida kunskapen på flera händer.

Våra elever har både lärarledda lektioner och egen studietid. Profilämnet har 14 lektioner/vecka och kulturhistoria bara 2. Vissa elever läser även svenska och/eller matematik 4 lektioner/vecka för respektive ämne. Som en följd av detta arbetade eleverna med ITiS-projektet huvudsakligen på den egna studietiden. Vi upplevde som lärare att vi måste ligga på och stötta men även trycka på, annars var det lätt att arbetet gick i stå. Vid ett sådant tillfälle fick Bo uppleva hur en av de två lite äldre kvinnorna helt plötsligt knäckte koden då det gällde att hämta hem och spara ner bilder från nätet. Det kändes som ett genombrott att se glädjen i hennes ögon. "Yes, jag vet hur man gör".

För att eleverna skulle komma igång med att dokumentera övningar gjorda under Skaparlustslektionerna fick eleverna ett sammandrag av dessa i mitten av september. Meningen var att de skulle göra ett slags "dagbok" att sedan lägga in sin portfolio. Det har ibland inte känts som om detta har varit ett högprioriterat arbete, antagligen eftersom tanken var att eleverna skulle arbeta med detta under den egna studietiden. Vid arbete med gemensamma bilder konstaterades att det fanns behov av en gemensam "klassens mapp" på nätet som eleverna kunde gå in och arbeta i. Önskemålet framfördes till Per Lindberg, skolans IT-pedagog men vid novembers början var det ännu inte åtgärdat.

Över huvud taget tar det lite längre tid att komma i gång med arbetet med datorerna än vad vi planerat. En oerhörd styrka för projektet har dock varit att eleverna nästan alltid både dag- och kvällstid har tillgång till kraftfulla datorer (skolan har två datasalar med tillsammans 30 datorer och 2 scanners).

Utvärdering:

Egentligen är det för tidigt att göra en fullständig utvärdering av projektet eftersom det för arbetslagets del är fullständigt genomfört först i och med vårterminens slut. Vad vi därför kan göra är en värdering av vad som uppnåtts fram till och med november 2002. Målet för eleverna att dokumentera och reflektera över sitt arbete i en digital portfolio är på gång, vidare kan de hantera digitalkameran. Flera har börjat arbeta i Photoshop. De är medvetna om vilka möjligheter datorer, datorprogram och digitalkamera ger. Övriga mål, Powerpoint, dokumentation på CD och presentation via storbildsprojektor återstår. Vi bedömer att dessa mål kommer att förverkligas.

Vad som känns lite svårt är att bedöma den process som ITiS-projektet har satt igång hos eleverna. Att en sådan process har startats är alldeles klart, men en adekvat utvärdering kan egentligen först göras vid vårterminens slut när hela vårt projekt är färdigt, speciellt gäller detta utvecklingen av de olika elevernas bildningsprojekt. Vad vi i nuläget kan konstatera är att de elever som var tveksamma och hade liten kunskap om datorer ser datorns möjligheter.

Som tidigare nämnt har vi som lärare ständigt varit tvungna att ligga på och stötta för att få ITiS-projektet att gå framåt. Lena har sett det som nödvändigt att vid projektets början göra en sammanställning av fram till dess gjorda övningar. Vi bedömer att vi behöver upprepa detta.

Då det gäller vår egen utveckling kan vi se att vi är starkt övertygade om vilka möjligheter datorn skapar. Vi har egentligen aldrig varit skeptiska men vår övertygelse har stärkts. Vi är idag klart bättre på teknik, vilket känns bra. Ändå har det känts som en stor utmaning att driva ett projekt där datorhantering är en hörnsten. Våra verktyg har tidigare huvudsakligen varit böcker, egen kunskap, färg, penslar, dramamatta, musik osv.

En mycket positiv effekt är vårt samarbete som kraftigt intensifierats. Vi har ju ständigt varit tvungna att hålla varandra informerade, vilket skett kontinuerligt. Tidigare har det nog varit mer av att köra sitt eget race med visst erfarenhetsutbyte. Nu har det känts självklart att samarbeta.

Seglora i november 2002

Bo Scharping och Lena Persson

Källförteckning:

Assarsson&Sipos-Zackrisson: Scener ur ett klassrum och vad man lär sig? NFPP, mars 01

Handledarträffar i Seglora med Åse-Marie Olsson

ITIS-seminarier i Borås: Kickoff, loggbok, delge projekt + diskussionsämne
Källkritik, Digitala bilder och upphovsrätt
Inför slutseminarium + diskussionsämne

S R Rask. Med eller utan filter, KK-stiftelsens skriftserie nr 5, Falun 2000

